

ZÁKONY

ZÁKONY - ŠKOLA

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů (Novela školského zákona (zákon č. 101/2017 Sb.))

Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů

ZÁKONY – RIZIKOVÉ CHOVÁNÍ MLÁDEŽE

Zákon o č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 359/1999 zákon o sociální právní ochraně dítěte a vyhláška č. 473/2013-2 Sb. – o provedení některých ustanovení zákona o sociálně právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č.167/1998 Sb., o návykových látkách, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů v platném znění

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky

Zákon č. 65/2017 Sb. Zákon o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek

ZÁKONY - DALŠÍ

Zákon 89/2012/ Sb. Občanský zákoník – „zákon o rodině“

Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví

Zákon č. 135/2006 Sb., na ochranu před domácím násilím (účinnost od 1. ledna 2007)

Zákon ČNR (česká národní rada) č. 200/1990 Sb., o přestupcích, v platném znění

ŠKOLSKÝ ZÁKON (ZÁKON Č. 561/2004 SB.)

Upravuje předškolní, základní, střední, vyšší odborné a některé jiné vzdělávání ve školách a školských zařízeních, stanoví podmínky, za nichž se vzdělávání a výchova uskutečňuje

vymezuje práva a povinnosti fyzických a právnických osob při vzdělávání a stanoví působnost orgánů vykonávajících státní správu a samosprávu ve školství

20 částí

§ 29 - školy a školská zařízení jsou povinny zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví dětí, žáků a studentů v průběhu všech vzdělávacích a souvisejících aktivit a současně vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku rizikového chování

Z tohoto důvodu pedagog musí šikanování mezi žáky neprodleně řešit a každé jeho oběti poskytnout okamžitou pomoc (MP MŠMT)

§ 21

Práva žáků, studentů a zákonných zástupců dětí a nezletilých žáků

Žáci a studenti mají právo

- a) na vzdělávání a školské služby podle tohoto zákona,
- b) na informace o průběhu a výsledcích svého vzdělávání,
- c) volit a být voleni do školské rady, jsou-li zletilí,
- d) zakládat v rámci školy samosprávné orgány žáků a studentů, volit a být do nich voleni, pracovat v nich a jejich prostřednictvím se obracet na ředitele školy nebo školskou radu s tím, že ředitel školy nebo školská rada jsou povinni se stanovisky a vyjádřeními těchto samosprávných orgánů zabývat a své stanovisko k nim odůvodnit,
- e) vyjadřovat se ke všem rozhodnutím týkajícím se podstatných záležitostí jejich vzdělávání, přičemž jejich vyjádřením musí být věnována pozornost odpovídající jejich věku a stupni vývoje,
- f) na informace a poradenskou pomoc školy nebo školského poradenského zařízení v záležitostech týkajících se vzdělávání podle tohoto zákona.

Práva uvedená v odstavci 1 s výjimkou písmen a) a d) mají také zákonní zástupci dětí a nezletilých žáků.

Na informace podle odstavce 1 písm. b) mají v případě zletilých žáků a studentů právo také jejich rodiče, popřípadě osoby, které vůči zletilým žákům a studentům plní vyživovací povinnost.

Dojde-li k šikaně v průběhu vyučování, s ním souvisejících činností anebo poskytování školských služeb, má škola povinnost tuto skutečnost oznámit zákonnému zástupci jak žáka, který byl útočníkem, tak žáka, který byl obětí. (MP MŠMT)

NOVELA ŠKOLSKÉHO ZÁKONA (ZÁKON Č. 101/2017 SB.)

Práva a povinnosti pedagogických pracovníků

§ 22a

Pedagogický pracovník má právo:

- a) na zajištění podmínek potřebných pro výkon jejich pedagogické činnosti, zejména na ochranu před fyzickým násilím nebo psychickým nátlakem ze strany dětí, žáků, studentů nebo zákonných zástupců dětí a žáků a dalších osob, které jsou v přímém kontaktu s pedagogickým pracovníkem ve škole,
- b) aby nebylo do jejich přímé pedagogické činnosti zasahováno v rozporu s právními předpisy,
- c) na využívání metod, forem a prostředků dle vlastního uvážení v souladu se zásadami a cíli vzdělávání při přímé vyučovací, výchovné, speciálně-pedagogické a pedagogicko-psychologické činnosti,
- d) volit a být voleni do školské rady,
- e) na objektivní hodnocení své pedagogické činnosti.

§ 22b

Pedagogický pracovník má povinnost:

- a) vykonávat pedagogickou činnost v souladu se zásadami a cíli vzdělávání,

- b) chránit a respektovat práva dítěte, žáka nebo studenta,
- c) chránit bezpečí a zdraví dítěte, žáka a studenta a předcházet všem formám rizikového chování ve školách a školských zařízeních,
- d) svým přístupem k výchově a vzdělávání vytvářet pozitivní a bezpečné klima ve školním prostředí a podporovat jeho rozvoj,
- e) zachovávat mlčenlivost a chránit před zneužitím osobní údaje, informace o zdravotním stavu dětí, žáků a studentů a výsledky poradenské pomoci školského poradenského zařízení a školního poradenského pracoviště, s nimiž přišel do styku,
- f) poskytovat dítěti, žáku, studentovi nebo zákonnému zástupci nezletilého dítěte nebo žáka informace spojené s výchovou a vzděláváním.“.

O PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍCÍCH (ZÁKON Č. 563/2004 SB.)

vymezuje, kdo je považován za pedagogického pracovníka školy a školského zařízení

jaké jsou znaky této profese a jaké jsou předpoklady pro vykonávání tohoto povolání.

Dále také stanovuje požadavek na znalost českého jazyka a splnění kvalifikace nezbytné pro výkon jednotlivých pozic

ZÁKON O VÝKONU ÚSTAVNÍ VÝCHOVY NEBO OCHRANNÉ VÝCHOVY VE ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍCH A O PREVENTIVNĚ VÝCHOVNÉ PÉČI VE ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍCH (ZÁKON Č. 109/2002 SB.)

upravuje strukturu školských zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy

věnuje se vymezení jednotlivých ústavů, jejich fungování a také tomu, jaká klientela přísluší konkrétním zařízením

stanovuje průběh preventivně výchovné péče a nároky na pedagogické pracovníky

vymezuje práva a povinnosti dětí umístěných v zařízeních, ředitele zařízení a osob odpovědných za výchovu

vymezuje povinnou dokumentaci, sankce a kontroly, stanovuje povinné zjišťování psychické způsobilosti pro výkon výchovné péče aj.

NOVELA ZÁKONU 109/2002 SB. ZÁKONEM Č. 383/2005 SB.

Zavádí označení nezaopatřená osoba a klient

Nezaopatřenou osobou se rozumí zletilá osoba po ukončení výkonu ústavní a ochranné výchovy, připravující se na budoucí povolání, nejdéle však do věku 26 let.

Této osobě může být poskytováno plné přímé zaopatření za podmínek sjednaných ve smlouvě mezi nezaopatřenou osobou a školským zařízením

Důvodem zavedení zkratky „nezaopatřená osoba“ je odlišení nezaopatřených osob od dětí, kterým je v zařízení poskytována péče na základě soudního rozhodnutí.

Klient je legislativní zkratkou pro děti s rizikem poruch chování či s již rozvinutými projevy poruch chování, u nichž je nařízena ústavní výchova nebo uložena ochranná výchova, a dále též pro zletilé osoby do ukončení středního vzdělávání, kterým je poskytována preventivně výchovná péče.

Dále tento zákon ukládá pedagogickým pracovníkům povinnost splnit podmínky stanovené zvláštním právním předpisem a absolvovat psychologické vyšetření psychické způsobilosti vykonané osobou, které byla udělena akreditace ke zjišťování psychické způsobilosti. Toto vyšetření má platnost 7 let. Další náležitosti zjišťování psychické způsobilosti upravuje vyhláška č. 60/2006 Sb. o psychické způsobilosti pedagogických pracovníků.

O SOUDNICTVÍ VE VĚCECH MLÁDEŽE (ZÁKON Č. 218/2003 SB.)

Zákon upravuje podmínky odpovědnosti mládeže za protiprávní činy uvedené v trestním zákoníku, opatření ukládaná za takové činy, postup, rozhodování a výkon soudnictví ve věcech mládeže

Trestní odpovědnost:

Trestně odpovědná je osoba starší 15ti let, která je dostatečně rozumově a mravně vyspělá (takový trestný čin se označuje jako provinění) – v takovém případě je mladistvý souzen před trestním soudem

U osob mladších 15ti let jsou ukládána opatření výchovného charakteru v občanském soudním řízení (čin se označuje jako jinak trestný, prekriminalita)

OPATŘENÍ U DĚTÍ

Výchovná povinnost

Výchovné omezení

Napomenutí s výstrahou

Zařazení do terapeutického, psychologického nebo jiného vhodného výchovného programu ve středisku výchovné péče

Dohled probačního úředníka

Ochranná výchova

Ochranné léčení

OPATŘENÍ U MLADISTVÝCH

Výchovná opatření o dohled probačního úředníka – pravidelné sledování mladistvého

probační program – terapeutická práce, rekvalifikace, obecně prospěšné práce

výchovné povinnosti – bydlení s rodiči, vyrovnání se s postiženým, terapeutická práce, zaplacení určité částky

výchovná omezení – zákaz styku s určitými lidmi, zákaz výskytu na určitých místech, zákaz konzumace OPL

napomenutí s výstrahou

Ochranná opatření o Ochranná výchova

Trestní opatření

obecně prospěšné práce

peněžité opatření

peněžité opatření s podmíněným odkladem výkonu

propadnutí věci

zákaz činnosti

vyhoštění

domácí vězení

zákaz vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce

odnětí svobody podmíněně odložené na zkušební dobu (podmíněné odsouzení)

odnětí svobody podmíněně odložené na zkušební dobu s dohledem

odnětí svobody nepodmíněné – Krádež (dospělý až 2 roky, loupež 2 až 10 let)

Upuštění od trestního opatření

Podmínečné upuštění od trestního opatření

O SOCIÁLNĚ-PRÁVNÍ OCHRANĚ DĚTÍ (ZÁKON Č. 359/1999 SB.)

Klade jako hlavní hledisko blaho dítěte

Chrání jeho právo na příznivý rozvoj, brání jeho majetek a působí na obnovu narušených funkcí rodiny

Klasifikuje preventivní a poradenskou činnost orgánů místní správy při práci s rodinou a při svěřeni dítěte do péče cizí osoby či ústavu.

Definuje osvojení, pěstounskou péči, ale i svěřeni do ústavní a ochranné výchovy.

Definuje výchovná opatření, která může v zájmu dítěte uložit a jaké kroky může podniknout v případě, že tato nevedla k nápravě

§ 6

Sociálně-právní ochrana se zaměřuje zejména na děti, jejichž rodiče:

zemřeli,

neplní povinnosti plynoucí z rodičovské odpovědnosti, nebo

nevykonávají nebo zneužívají práva plynoucí z rodičovské odpovědnosti;

které byly svěřeny do výchovy jiné osoby odpovědné za výchovu dítěte, pokud tato osoba neplní povinnosti plynoucí ze svěřeni dítěte do její výchovy;

které vedou zahálčivý nebo nemravný život spočívající zejména v tom, že zanedbávají školní docházku, nepracují, i když nemají dostatečný zdroj obživy, požívají alkohol nebo návykové látky, jsou ohroženy závislostí, žijí se prostitutí, spáchaly trestný čin nebo, jde-li o děti mladší než patnáct let, spáchaly čin, který by jinak byl trestným činem, opakovaně nebo soustavně páchají přestupky podle zákona upravujícího přestupky nebo jinak ohrožují občanské soužití;

které se opakovaně dopouští útěků od rodičů nebo jiných fyzických nebo právnických osob odpovědných za výchovu dítěte;

na kterých byl spáchán trestný čin ohrožující život, zdraví, svobodu, jejich lidskou důstojnost, mravní vývoj nebo jmění, nebo je podezřeni ze spáchání takového činu;

kteřé jsou na základě žádostí rodičů nebo jiných osob odpovědných za výchovu dítěte opakovaně umístřovány do zařízení zajišťujících nepřetržitou péči o děti nebo jejich umístění v takových zařizeních trvá déle než 6 měsíců;

kteřé jsou ohrožovány násilím mezi rodiči nebo jinými osobami odpovědnými za výchovu dítěte, popřípadě násilím mezi dalšími fyzickými osobami;

kteřé jsou žadateli o udělení mezinárodní ochrany, azylanty nebo osobami požívajícími doplňkové ochrany, a kteřé se na území ČR nacházejí bez doprovodu...

pokud tyto skutečnosti trvají po takovou dobu nebo jsou takové intenzity, že nepříznivě ovlivňují vývoj dětí nebo jsou anebo mohou být příčinou nepříznivého vývoje dětí.

TRESTNÍ ZÁKON (ZÁKON Č. 40/2009 SB.,)

Oznamovací povinnost

§ 367 a 368 trestního zákona č. 40/2009 Sb.- nepřekazení trestného činu a neoznámení trestného činu

trestný je ten, kdo spáchání nebo dokončení uvedených trestných činů nepřekazí, nebo jejich spáchání neoznámí (např.: trestné činy týrání svěřené osoby, vraždy, loupeže, pohlavního zneužívání, znásilnění, drogové delikty, majetková trestná činnost apod.).

§ 367 NEPŘEKAŽENÍ TRESTNÉHO ČINU

Kdo se hodnověrným způsobem doví, že jiný připravuje nebo páchá trestný čin.... vraždy (§ 140), zabití (§ 141), těžkého ublížení na zdraví (§ 145), mučení a jiného nelidského a krutého zacházení (§ 149), nedovoleného přerušlení těhotenství bez souhlasu těhotné ženy (§ 159), neoprávněného odebrání tkání a orgánů (§ 164), obchodování s lidmi (§ 168), zbavení osobní svobody (§ 170), zavlčení podle § 172 odst. 3 a 4, loupeže (§ 173), braní rukojmí (§ 174), vydírání podle § 175 odst. 3 a 4, neoprávněného nakládání s osobními údaji podle § 180 odst. 4, znásilnění (§ 185), pohlavního zneužití (§ 187), zneužití dítěte k výrobě pornografie (§ 193), týrání svěřené osoby (§ 198), krádeže podle (§ 205) a spáchání nebo dokončení takového trestného činu nepřekazí, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta; stanoví-li tento zákon na některý z těchto trestných činů trest mírnější, bude potrestán oním trestem mírnějším.

Kdo spáchá čin uvedený v odstavci 1, není trestný, nemohl-li trestný čin překazit bez značných nesnází nebo aniž by sebe nebo osobu blízkou uvedl v nebezpečí smrti, ublížení na zdraví, jiné závažné újmy nebo trestního stíhání.

Překazit trestný čin lze i jeho včasným oznámením státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu

§ 368 NEOZNÁMENÍ TRESTNÉHO ČINU

Kdo se hodnověrným způsobem doví, že jiný spáchal trestný čin... vraždy (§ 140), těžkého ublížení na zdraví (§ 145), mučení a jiného nelidského a krutého zacházení (§ 149), obchodování s lidmi (§ 168), zbavení osobní svobody (§ 170), braní rukojmí (§ 174), zneužití dítěte k výrobě pornografie (§ 193), týrání svěřené osoby (§ 198)... bude potrestán odnětím svobody až na tři léta; stanoví-li tento zákon na některý z těchto trestných činů trest mírnější, bude potrestán oním trestem mírnějším.

V uvedených případech má každý povinnost vyjmenované jednání buď překazit, anebo o něm informovat státního zástupce nebo policejní orgán. V ostatních případech povinnost ze zákona sice nevznikla, ale to neznamená, že oznamovat nemůžete. Pouze nemusíte, a nevystavujete se tedy sankci za to, že jste to neudělali.

Všichni zaměstnanci škol a školských zařízení zřizovaných MŠMT, krajem nebo obcí mají kromě výše uvedené zákonné povinnosti navíc oznamovací povinnost dle Pracovního řádu pro zaměstnance škol a školských zařízení čl. 13, odst. 13:

Všichni zaměstnanci ohlašují řediteli školy své poznatky, které svědčí o tom, že žák užívá omamné látky, dopouští se gamblerství, šikany, trestné činnosti nebo je ohrožen jinými sociálně patologickými jevy, dále je-li vystaven šikaně či týrání, případně jinému nežádoucímu zacházení ve škole i mimo školu.

OZNAMOVACÍ POVINNOST SMĚREM K RODIČŮM

§ 21 odst. 2 - Dojde-li k šikaně v průběhu vyučování, s ním souvisejících činností anebo poskytování školských služeb, má škola povinnost tuto skutečnost oznámit zákonnému zástupci jak žáka, který byl útočníkem, tak žáka, který byl obětí.

OZNAMOVACÍ POVINNOST SMĚREM K OSPOD

.....školy, školská zařízení a poskytovatelé sociálních služeb....., jsou povinni oznámit obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností skutečnosti, které nasvědčují tomu, že jde o děti uvedené v § 6 zákona OSPOD, a to bez zbytečného odkladu poté, kdy se o takové skutečnosti dozví (§ 10 zákona OSPOD). Při plnění povinností se nelze dovolávat povinnosti zachovávat mlčenlivost podle zvláštního předpisu.

Pokud o to ten, kdo učinil oznámení, požádá, obecní úřad obce s rozšířenou působností ho informuje ve lhůtě 30 dnů ode dne, kdy oznámení obdržel, zda na základě informací uvedených v oznámení, shledal či neshledal, že jde o dítě uvedené v § 6 zákona OSPOD.

Za nesplnění oznamovací povinnosti, která vyplývá ze zákona OSPOD, je možné uložit pokutu, která může být až do výše 50.000 Kč. Rovněž trestní zákoník vymezuje povinnost překazit a oznámit trestný čin.

OZNAMOVACÍ POVINNOST SMĚREM K OSPOD II.

Zvláště hrubé opakované slovní a úmyslné fyzické útoky žáka nebo studenta vůči zaměstnancům školy nebo školského zařízení nebo vůči ostatním žákům nebo studentům se považují za zvláště závažné zaviněné porušení povinností stanovených školským zákonem.

Dopustí-li se žák nebo student takového jednání, oznámí ředitel školy nebo školského zařízení tuto skutečnost orgánu sociálně-právní ochrany dětí, jde-li o nezletilého, a státnímu zastupitelství do následujícího pracovního dne poté, co se o tom dozvěděl.

VYHLÁŠKY

PŘEDPISY NAVAZUJÍCÍ NA ŠKOLSKÝ ZÁKON

Vyhláška 197/2016 Sb., s účinností od 1. 9. 2016, kterou se mění Vyhláška č. 72/2005 Sb. o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška č. 27/2016 Sb. – o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných plně nahrazuje vyhlášku č. 73/2005 Sb.

VYHLÁŠKA 197/2016 SB., S ÚČINNOSTÍ OD 1. 9. 2016, KTEROU SE MĚNÍ VYHLÁŠKA Č. 72/2005 SB. O POSKYTOVÁNÍ PORADENSKÝCH SLUŽEB VE ŠKOLÁCH A ŠKOLSKÝCH PORADENSKÝCH ZAŘÍZENÍCH

Upravuje poskytování poradenských služeb ve škole, PPP a SPC.

Uvádí seznamy standardních činností PPP, jednotlivých SPC, školy a a také metodika prevence, výchovného poradce, školního psychologa a školního speciálního pedagoga

Poradenské služby jsou poskytovány bezplatně na žádost žáků, jejich zákonných zástupců, škol nebo školských zařízení.

Podmínkou poskytnutí psychologické nebo speciálně pedagogické poradenské služby je informovaný písemný souhlas žáka nebo jeho zákonného zástupce.

Informovaný souhlas předpokládá, že škola poskytne informace o:

všech podstatných náležitostech poskytované poradenské služby, zejména o povaze, rozsahu, trvání, cílech a postupech poskytované poradenské služby,

prospěchu, který je možné očekávat, a o všech předvídatelných důsledcích, které mohou vyplynout z poskytování poradenské služby, i možných následcích, pokud tato služba nebude poskytnuta, jeho právech a povinnostech spojených s poskytováním poradenských služeb, včetně práva žádat kdykoli poskytnutí poradenské služby znovu, práva podat návrh na projednání, práva žádat o revizi a práva podat podnět, a to prostřednictvím formuláře

Poradenská služba se začíná realizovat bezodkladně, nejpozději však do 3 měsíců od podání žádosti

Poradna §5:

Odst. (3) Poradna (kromě jiného):

poskytuje metodickou podporu škole a školskému zařízení při poskytování poradenských služeb a podpůrných opatření,

prostřednictvím metodika prevence zajišťuje prevenci rizikového chování, realizaci preventivních opatření a koordinaci školních metodiků prevence.

PORADENSKÉ SLUŽBY - ŠKOLA

Ředitel základní, střední a vyšší odborné školy zabezpečuje poskytování poradenských služeb ve škole zpravidla výchovným poradcem a školním metodikem prevence, kteří spolupracují zejména s třídními učiteli, učiteli výchov, případně s dalšími pedagogickými pracovníky školy. Poskytování poradenských služeb ve škole může být zajišťováno i školním psychologem nebo školním speciálním pedagogem.

Ve škole jsou zajišťovány poradenské služby v rozsahu odpovídajícím počtu a vzdělávacím potřebám žáků školy zaměřené na:

prevenci školní neúspěšnosti

primární prevenci sociálně patologických jevů

kariérové poradenství integrující vzdělávací, informační a poradenskou podporu vhodné volbě vzdělávací cesty a pozdějšímu profesnímu uplatnění

odbornou podporu při integraci a vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, včetně žáků z jiného kulturního prostředí a žáků se sociálním znevýhodněním

pěči o vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků

průběžnou a dlouhodobou péči o žáky s výchovnými či výukovými obtížemi a vytváření předpokladů pro jejich snižování a

metodickou podporu učitelům při aplikaci psychologických a speciálně pedagogických poznatků a dovedností do vzdělávací činnosti školy

METODIK PREVENCE

Metodické a koordinační činnosti

1. Koordinace tvorby, kontrola, evaluace a participace při realizaci minimálního preventivního programu školy.
2. Koordinace a participace na realizaci aktivit školy zaměřených na prevenci záškoláctví, závislostí, násilí, vandalismu, sexuálního zneužívání, zneužívání sektami, rasismu a xenofobie, prekriminálního a kriminálního chování, rizikových projevů sebepoškozování a dalších projevů rizikového chování.
3. Metodické vedení činnosti pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence rizikového chování. Vyhledávání a nastavení vhodné podpory směřující k odstranění rizikového chování.
4. Koordinace vzdělávání pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence rizikového chování.
5. Individuální a skupinová práce se žáky a studenty s obtížemi v adaptaci, se sociálně-vztahovými problémy, s rizikovým chováním a problémy, které negativně ovlivňují jejich vzdělávání.
6. Koordinace přípravy a realizace aktivit zaměřených na zapojování multikulturních prvků do vzdělávacího procesu a na integraci žáků/cizinců; prioritou v rámci tohoto procesu je prevence rasizmu, xenofobie a dalších jevů, které souvisejí s přijímáním odlišnosti.
7. Koordinace spolupráce školy s orgány státní správy a samosprávy, které mají v kompetenci problematiku prevence rizikového chování, s metodikem preventivních aktivit v poradně a s poradenskými, terapeutickými, preventivními, krizovými, a dalšími odbornými pracovišti, zařízeními a institucemi, které působí v oblasti prevence rizikového chování.
8. Kontaktování odpovídajícího odborného pracoviště a participace na intervenci a následné péči v případě akutního výskytu rizikového chování.
9. Shromažďování odborných zpráv a informací o žácích v poradenské péči specializovaných poradenských zařízení v rámci prevence rizikového chování v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů.
10. Vedení písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti školního metodika prevence, navržená a realizovaná opatření.

Informační činnosti

1. Zajišťování a předávání odborných informací o problematice rizikového chování, o nabídkách programů a projektů, o metodách a formách specifické primární prevence pedagogickým pracovníkům školy.
2. Prezentace výsledků preventivní práce školy, získávání nových odborných informací a zkušeností.
3. Vedení a průběžné aktualizování databáze spolupracovníků školy pro oblast prevence rizikového chování, zejména orgánů státní správy a samosprávy, středisek výchovné péče, poskytovatelů sociálních služeb, zdravotnických zařízení, Policie České republiky, orgánů sociálně-právní ochrany dětí, nestátních organizací působících v oblasti prevence, center krizové intervence a dalších zařízení, institucí a jednotlivých odborníků.
4. Předávání informací a zpráv o realizovaných preventivních programech zákonným zástupcům, pedagogickým pracovníkům školy a školskému poradenskému zařízení.
5. Vedení dokumentace, evidence a administrativa související se standardními činnostmi v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů a předávání informací o realizovaných preventivních programech školy pro potřeby zpracování analýz, statistik a krajských plánů prevence.

Poradenské činnosti

1. Vyhledávání a orientační šetření žáků s rizikem či projevy rizikového chování; poskytování poradenských služeb těmto žákům a jejich zákonným zástupcům, případně zajišťování péče odpovídajícího odborného pracoviště ve spolupráci s třídními učiteli.
2. Spolupráce s třídními učiteli při zachycování varovných signálů spojených s možností rozvoje rizikového chování u jednotlivých žáků a tříd a participace na sledování úrovně rizikových faktorů, které jsou významné pro rozvoj rizikového chování ve škole.
3. Příprava podmínek pro integraci žáků se specifickými poruchami chování ve škole a koordinace poskytování poradenských a preventivních služeb těmto žákům školou a specializovanými školskými zařízeními.

VYHLÁŠKA Č. 27/2016 SB. – O VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI A ŽÁKŮ NADANÝCH PLNĚ NAHRAZUJE VYHLÁŠKU Č. 73/2005 SB.

Stanovuje podpůrná opatření 1. až 5. stupně a jejich použití, proces nastavení, formální náležitosti

Upravuje vypracování individuálního vzdělávacího plánu

Vymezuje činnost asistenta pedagoga

Zabývá se vzděláváním žáků se speciálními vzdělávacími potřebami – tlumočnick, IVP, přeřazení do programu základní školy speciální

Zabývá se vzděláváním žáků nadaných – IVP, přeřazená do vyššího ročníku

VYHLÁŠKY - PŘEDPISY NAVAZUJÍCÍ NA ZÁKON O PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍCÍCH:

Vyhláška č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění vyhlášky č. 412/2006 Sb.

Nařízení vlády č. 75/2005 Sb., o stanovení rozsahu přímé vyučovací, přímé výchovné, přímé speciálně pedagogické a přímé pedagogicko-psychologické činnosti pedagogických pracovníků.

VYHLÁŠKA Č. 317/2005 SB., O DALŠÍM VZDĚLÁVÁNÍ PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ, AKREDITAČNÍ KOMISI A KARIÉRNÍM SYSTÉMU PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ, VE ZNĚNÍ VYHLÁŠKY Č. 412/2006 SB.

Upravuje studium metodiků prevence

§ 9c studium k výkonu specializovaných činností – prevence sociálně patologických jevů

Studium v délce trvání nejméně 250 vyučovacích hodin se ukončuje obhajobou závěrečné písemné práce a závěrečnou zkouškou před komisí. Po jejím úspěšném složení získává absolvent osvědčení.

Pokud MP úspěšně absolvuje vzdělání má nárok na příplatek ve výši 1.000 - 2.000,- Kč měsíčně – Zákoník práce 262/2006 Sb. - §133

NAŘÍZENÍ VLÁDY Č. 75/2005 SB., O STANOVENÍ ROZSAHU PŘÍMÉ VYUČOVACÍ, PŘÍMÉ VÝCHOVNÉ, PŘÍMÉ SPECIÁLNĚ PEDAGOGICKÉ A PŘÍMÉ PEDAGOGICKO-PSYCHOLOGICKÉ ČINNOSTI PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ.

Metodik prevence není uveden v seznamu vyučujících, u něhož výkon specializace zakládá na snížení počtu přímé pedagogické činnosti

METODICKÉ POKZNY

Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve škole a školských zařízeních MŠMT ČR č.j.: 21 291/2010-28

Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízeních (Čj.: 21149/2016.) lépe je používat předchozí MP - (č.j. 22294/2013-1)

Spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané (Čj.: 25 884/2003-24)

Metodický pokyn MŠMT ČR k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance (Čj.: 14 423/99-22)

Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví (Čj.: 10 194/2002-14)

Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřízených MŠMT (Čj.: 37 014/2005-25)

Metodické doporučení pro práci s Individuálním výchovným programem (IVýP) v rámci řešení rizikového chování žáků čj. MSMT – 43301/2013 platnost/12/2013/

METODICKÉ DOPORUČENÍ K PRIMÁRNÍ PREVENCI RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ U DĚTÍ, ŽÁKŮ A STUDENTŮ VE ŠKOLE A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍCH

MŠMT ČR č.j.: 21 291/2010-28

vymezuje aktuální terminologii, která je v souladu s terminologií v zemích EU a začlenění prevence do školního vzdělávacího programu a školního řádu,

popisuje jednotlivé instituce v systému prevence a úlohu pedagogického pracovníka,

definuje Minimální preventivní program,

doporučuje postupy škol a školských zařízení při výskytu vybraných rizikových forem chování dětí a mládeže.

Charakterizuje druhy primární prevence a zásady efektivního preventivního působení

Stanovuje druhy rizikového chování, na které je třeba se v rámci školy zaměřit

Vymezuje a charakterizuje roli třídního učitele v rámci primární prevence:

spolupracuje se školním metodikem prevence při zachycování varovných signálů, podílí se na realizaci preventivního programu a na pedagogické diagnostice vztahů ve třídě,

motivuje k vytvoření vnitřních pravidel třídy, která jsou v souladu se školním řádem, a dbá na jejich důsledné dodržování (vytváření otevřené bezpečné atmosféry a pozitivního sociálního klimatu ve třídě); podporuje rozvoj pozitivních sociálních interakcí mezi žáky třídy,

zprostředkovává komunikaci s ostatními členy pedagogického sboru a je garantem spolupráce školy se zákonnými zástupci nezletilých žáků třídy,

získává a udržuje si přehled o osobnostních zvláštěnostech žáků třídy a o jejich rodinném zázemí.

Přílohy: Návykové látky, Rizikové chování v dopravě, Poruchy příjmu potravy, Alkohol, Syndrom CAN, Školní šikanování, Kyberšikana, Homofobie, Extremismus a rasismus, xenofobie, antisemitismus, Vandalismus, Záškoláctví, Krádeže, Tabák, Krizové situace spojené s násilím, Netolismus, Sebeпоškozování, Nová náboženská hnutí, Rizikové sexuální chování, Příslušnost k subkulturám, Domácí násilí, Hazardní hraní, PAS – krizové situace...

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

Konkrétní školní dokument zaměřený na výchovu a vzdělávání žáků ke zdravému životnímu stylu, emoční a sociální rozvoj a rozvoj komunikačních dovedností

Založen na efektivní spolupráci všech pracovníků školy a zákonných zástupců žáků

Každoročně vypracováván školním metodikem prevence

Průběžně vyhodnocován, na konci školního roku je zhodnocena kvalita a efektivita zvolených strategií primární prevence. Toto hodnocení je součástí výroční zprávy o činnosti školy.

Dobře vytvořený Minimální preventivní program respektuje specifika dané školy a regionu, míru problémů v oblasti sociálně patologických jevů na dané škole.

Součástí tohoto plánu je i řád školy a krizový plán. Krizový plán obsahuje postoj školy k nežádoucímu chování a postup opatření při jeho porušení.

METODICKÝ POKYN K PREVENCÍ A ŘEŠENÍ ŠIKANOVÁNÍ MEZI ŽÁKY ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍCH

Č.j.: 21149/2016 - lépe je používat předchozí MP - č.j. 22294/2013-1

Škola má ze zákona jednoznačnou odpovědnost za vytváření a udržování bezpečného prostředí, za ochranu žáků a jejich zdraví a za předcházení vzniku jakýchkoli forem rizikového chování na škole, tedy i šikany.

Ředitel školy má zároveň odpovědnost za zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví pro své zaměstnance, tedy také za prevenci šikany zaměřené na učitele.

MP obsahuje:

Charakteristika šikany

Bezpečné prostředí ve škole: jak předcházet šikaně - mj. stanovuje, že vedení školy pověří alespoň jednu osobu z řad pedagogických pracovníků specifickými otázkami v prevenci a řešení šikany, která se bude v tématu pravidelně vzdělávat (např. školní metodik prevence, výchovný poradce), realizuje pravidelné vzdělávání učitelů a individuálních vzdělávacích plánů učitelů, realizuje pravidelné třídnické hodiny

Základní postup v řešení šikany

Nápravná opatření

Odpovědnost rodičů a komunikace školy s rodiči

Ochrana dětí před šikanou v předškolním vzdělávání

Šikana zaměřená na učitele: jak ji předcházet a jak ji řešit

Právní odpovědnost školy

Trestně-právní hledisko šikany

Podávání podnětů, stížností a oznámení

Přílohy :

Stadia šikanování, Protektivní a rizikové faktory, Přímé a nepřímé varovné signály šikanování, Doporučené znění textů ve školním řádu pro problematiku šikanování, Školní program proti šikanování, Postupy pro vyšetření a řešení šikany, Literatura a webové odkazy, Vzor rozhodnutí o vyloučení žáka

SPOLUPRÁCE PŘEDŠKOLNÍCH ZAŘÍZENÍ, ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ S POLICIÍ ČR PŘI PREVENCI A PŘI VYŠETŘOVÁNÍ KRIMINALITY DĚTÍ A MLÁDEŽE A KRIMINALITY NA DĚTECH A MLÁDEŽI PÁCHANÉ

Informace MŠMT ČR, Čj.: 25 884/2003-24

Spolupráce s PČR

Vedení školy nebo školského zařízení spolupracuje s obvodním oddělením Policie ČR a specialistou OŘ PČR

Ve škole a školském zařízení jsou dostupná telefonní čísla, kam se v případě nutnosti obrátit a jak postupovat v případě zjištění závažných sociálně patologických jevů.

Školy a školská zařízení by v rámci preventivních programů a projektů měly být v kontaktu s Preventivními informačními skupinami Policie ČR (PIS), které jsou zřizovány při krajských, okresních a městských ředitelstvích Policie ČR.

Vstup do školy

Předvolání a předvedení

Podání vysvětlení a výslech žáka

Neomluvená absence žáka

METODICKÝ POKYN K JEDNOTNÉMU POSTUPU PŘI UVOLŇOVÁNÍ A OMLouvÁNÍ ŽÁKŮ Z VYUČOVÁNÍ, PREVENCI A POSTIHU ZÁŠKOLÁCTVÍ

Čj.: 10 194/2002-14

Prevence záškoláctví

Na prevenci záškoláctví se podílí třídní učitel, výchovný poradce a školní metodik prevence ve spolupráci s ostatními učiteli a zákonnými zástupci žáka.

Součástí prevence je:

- pravidelné zpracovávání dokumentace o absenci žáků,
- součinnost se zákonnými zástupci,
- analýza příčin záškoláctví žáků včetně přijetí příslušných opatření,
- výchovné pohovory s žáky,
- spolupráce polupráce se školním psychologem psychologem a institucemi institucemi Ped.psych.poradenství Ped.psych.poradenství
- konání výchovných komisí ve škole
- spolupráce s orgány sociálně-právní ochrany dětí apod

Způsob omlouvání nepřítomnosti, řešení neomluvené nepřítomnosti a postup zúčastněných subjektů

Při počtu neomluvených hodin nad 10 hodin svolává ředitel školy školní výchovnou komisi, které se dle závažnosti a charakteru nepřítomnosti žáka účastní: ředitel školy, zákonný zástupce, třídní učitel, výchovný poradce, zástupce orgánu sociálně-právní ochrany dětí, školní metodik protidrogové prevence, popř. další odborníci a zástupce rady školy, pokud byla zřízena.

Nad 25 hodin – bezodkladné hlášení na OSPOD

Opakované záškoláctví, pokud již byli zákonní zástupci pravomocným rozhodnutím správního orgánu postiženi pro přestupek, je třeba postoupit v pořadí již druhé hlášení o zanedbání školní docházky Policii ČR, kde bude případ řešen jako trestní oznámení pro podezření spáchání trestného činu ohrožení mravní výchovy mládeže § 31 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích.

METODICKÝ POKYN K VÝCHOVĚ PROTI PROJEVŮM RASISMU, XENOFOBIE A INTOLERANCE

MŠMT ČR Čj.: 14 423/99-22

Ukládá zabezpečit, aby:

věnovali zvýšenou pozornost vytváření příznivého klimatu školy i jednotlivých tříd, podporujícího vzájemný respekt a partnerské vztahy mezi učitelem a žákem, týmovou spolupráci, sebeúctu, komunikační dovednosti, ale také pocit bezpečí a spoluprožívání

rozvíjeli žádoucí postoje k lidem jiné národnosti, etnické nebo náboženské příslušnosti každodenním osobním příkladem

komunikovali s dětmi a mladými lidmi na bázi vzájemného porozumění, tolerance a otevřeného jednání

vhodně využívali věcného obsahu každého vyučovaného předmětu a pracovali s doporučenou literaturou uvedenou v příloze

seznamovali žáky se základními údaji o menšinách, které u nás žijí, s jejich kulturou, dějinami a rozvíjeli u nich vědomí sounáležitosti

učili žáky chápat a oceňovat rozdílnost jednotlivců a vážit si každého člověka, každé minority, každé kultury,

nenechali bez povšimnutí žádný projev ani náznak intolerance, xenofobie nebo rasismu a okamžitě přijímali vhodná konkrétní pedagogická opatření

při prevenci intolerance, rasismu a xenofobie intenzivněji spolupracovali s rodinami žáků

podle možností i pro volnočasové aktivity nabízeli programy, rozvíjející toleranci a podporující všestranný rozvoj osobnosti žáka

se žáky otevřeně diskutovali o uskutečněných besedách, přednáškách, návštěvách filmových a divadelních představení, televizních a rozhlasových pořadech, které obsahově souvisejí s intolerancí, xenofobií a rasismem

využívali programů a nabízené spolupráce v oblasti vzdělávání s nestátními subjekty, které mají v programu multikulturní výchovu, vzdělávání Romů, uprchlíků a různých národností a etnik

Literatura

METODICKÝ POKYN K ZAJIŠTĚNÍ BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ DĚTÍ A ŽÁKŮ A STUDENTŮ VE ŠKOLÁCH A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍCH ZŘIZOVANÝCH MŠMT

Č.j.: 37 014/2005-25

Upravuje dohled a dozor nad žáky během i mimo vyučování, uvolňování žáků z vyučování ze zdravotních důvodů

Upravuje podmínky realizace plaveckých, lyžařských a turistických kurzů.....

Nutnost evidence úrazů

METODICKÉ DOPORUČENÍ PRO PRÁCI S INDIVIDUÁLNÍM VÝCHOVNÝM PROGRAMEM (IVÝP) V RÁMCI ŘEŠENÍ RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ ŽÁKŮ

Č.j. 43301/2013

forma spolupráce mezi školou, žákem, zákonným zástupcem, případně další zúčastněnou stranou, při řešení rizikového chování žáka.

Cílem IVÝP je odstranit rizikové chování žáka a předejít tak důsledkům z tohoto chování vycházejícím.

S IVÝP lze pracovat v případech, kdy chceme předejít uplatnění některého z kázeňských opatření, ale lze s ním pracovat i v případě žáků, u kterých v minulosti byla kázeňská opatření uplatněna

Prostřednictvím IVÝP by neměly být řešeny případy, které přesahují kompetence školy (např. závislost žáka na návykových látkách, domácí násilí, týrání,...).

MP uvádí proces nastavení IVÝP, modely zainteresovaných osob ze školy, průběh celého procesu i podněty k vedení rozhovoru se žákem

OBRÁZEK****

STRATEGIE PREVENCE KRIMINALITY NA LÉTA 2016 - 2020

Cíle pro ČR:

Rozvíjí vybudovaný systém prevence kriminality, posiluje spolupráci, kompetence a kapacity relevantních partnerů, rozšiřuje prostor pro působení dobrovolníků při zajišťování bezpečnosti a veřejného pořádku, přičemž se opírá rovněž o mezinárodní spolupráci a vědecké poznatky.

Poskytuje pomoc a poradenství obětem trestné činnosti se zvláštním zaměřením na skupiny zvláště zranitelných obětí, přičemž se snaží pomoc a poradenství nadále rozšiřovat a zkvalitňovat.

Při práci s pachateli se zaměřuje na narůstající problém kriminální recidivy, na účinnější resocializaci pachatelů a prevenci kriminality dětí a mládeže.

Uplatňuje komplexní přístup k řešení zvýšené kriminality v lokalitách, kde i její příčiny jsou hluboké a vícezdrojové (typicky sociálně vyloučené lokality).

Reaguje na nové hrozby a trendy v oblasti bezpečnosti a veřejného pořádku a aplikuje nové efektivní přístupy k jejich předcházení

Formuluje principy prevence kriminality

Uvádí specifické cíle pro kraje a obce

Popisuje roli dalších subjektů v realizaci prevence – NNO, dobrovolníci, podnikatelská a akademická sféra

Popis problematiky

Akční plány, programy

Financování